

(PLECS)

D'HISTÒRIA LOCAL

127

Directors: Ramon Arnabat,
Josep Santesmases
Compaginació: Natàlia Báscones
Disseny: Canseixanta
Tria de novetats: Pineda Vaquer

CONTINGUTS

EDITORIAL: La biografia revisada...	1
TEMES 1: La col·lecció de...	2
TEMES 2: Històries de vida	5
PATRIMONI: Eines per a treballs...	8
RESSENYA	9
TRIA DE NOVETATS	10
NOTICIARI	12

JOAQUIM M. PUIGVERT I SOLÀ. Universitat de Girona

LA BIOGRAFIA REVISADA

Si cerquem al diccionari la definició de *biografia* s'hi pot llegir: «història de la vida d'algun personatge, escollit generalment en virtut de la seva activitat o del seu ressò públic». Certament, la biografia és un gènere amb una llarga tradició al darrere, amb arrels en el món clàssic. Des del primer Renaixement s'emprà per enaltir les vides dels homes més destacats. Vasari, per posar un exemple ben notori, va contribuir amb la seva obra *Les vides dels més excelso arquitectes, pintors i escultors* al culte als artistes, tasca que seria continuada més endavant pel romanticisme. Entre els historiadors de la segona meitat del segle XX, però, la biografia no ha gaudit de gaire bona premsa, ja sigui perquè sovint no s'ha distanciat del to apologetic i hagiogràfic o per raons historiogràfiques que venien de més lluny. Als inicis del segle passat, E. Durkheim llançava un clar desafiament als historiadors en afirmar que «la història només pot ser una ciència a condició d'alçar-se per damunt d'allò individual». La resposta a aquest repte intel·lectual arribaria durant el període d'entreguerres de la mà de l'escola historiogràfica dels *Annales*, que maldaria, amb brillantor literària i agressivitat rupturista, per trencar amb la vella història biogràfica, política i factual arrelada en

el segle anterior. La història social i econòmica desplaçaria la història política i la biografia, tal com va dir François Dosse (*L'histoire en miettes. Des Annales a la nouvelle histoire*), descendiria inexorablement, mentre guanyaven terreny els mètodes quantitius. Aquesta tendència a la baixa dels estudis biogràfics continuaria amb la historiografia marxista més estructuralista però començaria a capgirar-se amb la microhistòria de factura italiana, que començà a adoptar mètodes i tècniques d'investigació més propers a l'antropologia, en la mesura que aquesta disciplina, tal com ha reconegut Giovanni Levi, havia fet un ús tradicionalment més enèrgic d'investigacions intenses a petita escala. El mètode biogràfic, depurat de qualsevol reminiscència apologetic i aplicat amb rigor, ha permès en els darrers anys renovar la història del moviment obrer, de la immigració, de les dones i dels pagesos (propietaris o masovers), entre molts altres col·lectius socials; en aquests casos no es tracta de biografies singulars, sinó de biografies col·lectives posades al servei de la història social. Amb tot, diguem-ho clar, aquest nou ús de la biografia poca cosa té a veure amb el vell gènere biogràfic del qual parlàvem a l'inici d'aquestes ratlles, de la mateixa manera que la microhistòria no està pas emparentada intel·lectualment amb la vella història local. ■

Persones anònimes, probablement en una tarda festiva de finals d'estiu de principis del segle XX.]

